

Економіка і організація виробництва

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	17 Електроніка та телекомунікації
Спеціальність	172 Телекомунікації та радіотехніка
Освітня програма	Інженерія та програмування інфокомунікацій Інформаційно-комунікаційні технології
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	120 годин (4 кредита ЕКТС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік
Розклад занять	Лекції та практики кожного тижня https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	д.е.н., професор, Семенченко Наталія Віталіївна, пошта: virop.kpi@gmail.com ; к.е.н., доцент Дученко Марина Михайлівна, maryna.duchenko@iit.kpi.ua
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/MTU4NDI0NDgzMDYx?cjc=tqx2fq4 за запрошенням викладача

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Курс «Економіка і організація виробництва» є базовою загальноекономічною дисципліною для майбутніх фахівців – інженерів системотехніків, оскільки охоплює усі ключові розділи прикладної економіки, організації та забезпечення ефективного господарювання на рівні підприємства.

Мета вивчення дисципліни – формування теоретичних знань та навичок раціональної організації виробництва та використання методів підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства.

Предмет дисципліни включає вивчення теорії і практики господарювання на рівні підприємства в ринкових умовах; конкретних форм та методів господарювання; принципів формування та використання виробничого потенціалу; взаємодію всіх видів ресурсів; організацію і ефективність господарської діяльності підприємства.

Компетентності. Призначенням дисципліни є формування у студентів загальних і фахових компетентностей:

ЗК2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК4 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

Програмні результати навчання.

ПРН 11 - Застосовувати міжособистісні навички для взаємодії з іншими людьми та залучення їх до командної роботи.

Після вивчення дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання: аналізувати фактори суспільного виробництва та узагальнювати ознаки економічних систем; обґрунтовувати результати економічної діяльності підприємства в умовах ринку; аналізувати макроекономічні проблеми національної економіки; досліджувати процеси ефективної організації та планування виробництва; здійснювати техніко-економічні обґрунтування виробничих процесів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення курсу пов'язане з результатами вивчення таких дисциплін: «Вища математика», «Вступ до філософії» та забезпечує підготовку до проходження переддипломної практики, виконання дипломного проектування.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік розділів і тем дисципліни
РОЗДІЛ I. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання. Економічний механізм діяльності підприємства.
РОЗДІЛ II. Ресурсне забезпечення підприємства.
Тема 2. Основні та оборотні засоби підприємства.
Тема 3. Кадри та продуктивність праці. Організація оплати праці на підприємстві.
РОЗДІЛ III. Економічні результати та ефективність виробництва.
Тема 4. Витрати виробництва та собівартість продукції. Ціни та ціноутворення підприємства в умовах ринку.
Тема 5. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Якість і конкурентоспроможність продукції підприємства.
РОЗДІЛ IV. Основи організації та планування виробництва.
Тема 6 Організація основного виробництва на підприємстві.
Тема 7. та організаційна підготовка виробництва.
Тема 8. Організація допоміжного виробництва. Організація технічного обслуговування і ремонту обладнання.
Тема 9. Прогнозування і планування діяльності підприємства.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Економіка підприємства. Книга 1. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 676 с.
2. Економіка підприємства. Книга 2. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 624 с.
3. Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. - Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 177 с.
4. Прохорова В. В., Давидова О. Ю.. Організація виробництва. Харків: Вид-во Іванченка І.С., 2018. 275 с.
5. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В.І.Гринчуцький, Е.Т.Карапетян, Б.В.Погріщук – 2-е вид., перероб. і доп. Київ: ЦУЛ, 2012. 304 с.

Додаткова література:

1. Економіка та організація виробництва. Рекомендації до виконання економіко-організаційного розділу дипломних робіт для студентів всіх технічних спеціальностей [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. всіх технічних спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І.М. Крейдич, Н.В. Семенченко, Н.В. Рощина, Л.С. Борданова, Н.Ю. Ренська-Скребньова. –Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 81 с.
2. Організація виробництва : підручник / А. І. Яковлев [та ін.]. Харків : НТУ ХПІ", 2016. 436 с.

3. Герасимчук В.Г., Розенплентер А.Е. Економіка та організація виробництва. Київ: Знання, 2007. -678 с.
4. Березін О.В., Бутенко Н.В. Економіка підприємства : практикум Київ: Знання, 2009. 390с.
5. Маслак О.І. Економіка промислового підприємства : навчальний посібник Київ: ЦУЛ, 2011.172 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекції, практичні заняття, виконання аналітично-розрахункових завдань, дискусії, аналіз конкретних ситуацій, командна робота, модульна контрольна робота.

6. Самостійна робота студента/аспіранта

До самостійної роботи студентів відносимо: підготовку до аудиторних занять, проведення розрахунків за первинними даними, отриманими на практичних заняттях, розв'язок задач, виконання розрахункової роботи, підготовка до модульної контрольної роботи та заліку. Відповідно до навчального плану на самостійну роботу відводиться 48 годин.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента.

Студенти мають своєчасно виконувати завдання відповідно до умов отримання першої та другої атестації, писати модульні контрольні роботи, представляти розрахункову роботу.

Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Студентам можуть нараховуватись заохочувальні бали (усього – не більше 10 балів) за такі види наукової та дослідної роботи:

- проведення науково-дослідної роботи за темами, що виносяться на самостійне вивчення (НДР), результати якої представлено у вигляді наукової статті, есе тощо (ваговий бал – 10);
- проведення науково-дослідної роботи за темами, що виносяться на самостійне вивчення (НДР), результати якої представлено у вигляді наукових тез, презентації, огляду наукових праць тощо (ваговий бал – 5);
- участь у конкурсах наукових робіт, що відповідають тематиці дисципліни (ваговий бал – 5).

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у виконанні навчальних завдань на практичних заняттях, тому у разі їх пропуску студент не матиме можливості отримати відповідні рейтингові бали.

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або інші вагомні життєві обставини), студенту надається додаткова можливість їх складання протягом найближчого тижня.

Крім того, передбачається, в межах вивчення навчальної дисципліни, участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. Н

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. результатів навчання (PCO)

Семестрова атестація студента проводиться за результатами підсумкового визначення рейтингової оцінки з дисципліни. Оскільки семестрова атестація з дисципліни передбачена у вигляді заліку, рейтингова оцінка формується як сума всіх отриманих протягом семестру рейтингових балів.

1. Рейтингова оцінка студента складається з балів, які він отримує за такі види робіт:

1. робота на практичних заняттях (П) – передбачає участь у дискусійному обговоренні питань та розв’язанні задач (орієнтовна кількість відповідей студента протягом семестру – 10, ваговий бал – 4);

- творче розкриття питання дискусії і вільне володіння матеріалом – 4 бали;
- глибоке знання матеріалу з питання дискусії, можливі помилки і деякі неточності – 3-2 бали;
- неповна відповідь, посередній рівень володіння матеріалом – 2-1 бал;
- немає відповіді – 0 балів.

1. виконання навчальних завдань (Н) – передбачає представлення виконаних самостійно та (або) в групах розрахунково-аналітичних завдань (кількість завдань протягом семестру – 2, ваговий бал – 5);

- творча робота – 5 -4 бали;
- роботу виконано з незначними недоліками – 3-2 бали;
- роботу виконано з певними помилками – 1 бал;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – 0 балів.

2. написання експрес-контрольних робіт (ЕКР) – передбачає перевірку рівня підготовки студента за визначеною темою або навчальним елементом (орієнтовна кількість експрес-контролів протягом семестру – 6, ваговий бал – 5);

- повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 5-4 бали;
- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) – 3-2 бали;
- неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 1 бал;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

3. виконання модульної контрольної роботи (МКР) – поділяється на дві письмові роботи тривалістю по одній академічній годині кожна (МКР-1, МКР-2), що виконуються на практичних заняттях під час 1-го та 2-го атестаційного тижня (кількість робіт – 2, ваговий бал – 10);

- творча робота – 10-9 балів;
- роботу виконано з незначними недоліками – 8-5 балів;
- роботу виконано з певними помилками – 4-1 бал;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – 0 балів.

Умовою позитивної першої атестації є отримання студентом на час атестації не менше 20 балів.

Умовою позитивної другої атестації – отримання не менше 40 балів.

Максимальний рейтинг студента – 100 балів.

Студенти, які мають рейтинг не менше 60 балів, отримують відповідну позитивну оцінку без додаткових випробувань.

2. Підсумкова атестація проводиться для студентів, які мають рейтинг менше 60 балів, а також тих, хто хоче підвищити оцінку. Підсумкова атестація проводиться у формі написання залікової контрольної роботи (ЗКР). У цьому разі бали, які студент набрав протягом семестру, анулюються.

Залікова контрольна робота складається з таких завдань:

- розкриття теоретичних питань (кількість питань – 4, ваговий бал – 5);
- виконання тестових завдань (кількість завдань – 40, ваговий бал – 1);
- виконання розрахунково-аналітичних завдань (кількість завдань – 4, ваговий бал – 10).

Максимальна залікова оцінка – 100 балів.

Максимальна оцінка за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

- Кількість балів	- Оцінка
- 100-95	- Відмінно
- 94-85	- Дуже добре
- 84-75	- Добре
- 74-65	- Задовільно
- 64-60	- Достатньо
- Менше 60	- Незадовільно
- Не виконані умови допуску	- Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

У студентів є можливість отримати позитивну оцінку по дисципліні за умов отримання сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою.

У додатку до силабусу знаходиться перелік питань до заліку.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри економічної кібернетики, д.е.н., професором Семенченко Н.В.

Ухвалено кафедрою економічної кібернетики (протокол № 1 від 10. 06. 2024)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №4 від 13.06.2024)

1. Підприємство: поняття, цілі й напрямки діяльності.
2. Правові основи функціонування підприємства.
3. Цілі та напрямки діяльності підприємства.
4. Класифікація та структура підприємств.
5. Види об'єднань підприємств.
6. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій.
7. Поняття та складові компоненти зовнішнього середовища господарювання.
8. Суб'єкти макросередовища та особливості їх впливу на виробництво.
9. Загальна характеристика ринку.
10. Продукція промислового підприємства.
11. Показники обсягу виробництва підприємства.
12. Поняття, класифікація та структура персоналу.
13. Визначення чисельності працівників.
14. Розрахунок балансу робочого часу працівника.
15. Контрактна система найму працівників.
16. Загальна характеристика капіталу і виробничих фондів.
17. Основні фонди підприємства: поняття, склад, структура.
18. Оцінка основних фондів та їх класифікація.
19. Спрацювання основних фондів. Види зносу. Відтворення основних фондів.
20. Амортизація: поняття, види, методи.
21. Показники ефективності використання основних фондів.
22. Нематеріальні ресурси підприємства: поняття та види.
23. Нематеріальні активи. Поняття та охорона прав власності.
24. Поняття, сутність, склад, структура оборотних засобів.
25. Нормування оборотних фондів.
26. Показники ефективності використання оборотних засобів.
27. Показники та шляхи кращого використання матеріалів, сировини
28. Інвестиції: поняття, склад, структура.
29. Поняття і різновиди капіталовкладень.
30. Фінансові інвестиції. Цінні папери.
31. Оцінка ефективності інвестицій.
32. Загальна характеристика інноваційних процесів.
33. Науково-технічний прогрес, його загальні і пріоритетні напрями.
34. Виробничий процес: поняття, структура та принципи організації.
35. Організаційні типи виробництва.
36. Продуктивність праці персоналу: загальна характеристика і сутність.
37. Показники продуктивності праці і методи їх визначення.
38. Норма часу: поняття, сутність. Методика розрахунку.
39. Фактори зростання продуктивності праці.
40. Заробітна плата: поняття, сутність і функції.
41. Організація заробітної плати. Тарифна система.
42. Форми і системи заробітної плати.
43. Мотивація трудової діяльності.
44. Доплати і надбавки до заробітної плати.
45. Державне регулювання оплати праці.
46. Державні гарантії і підтримка працюючих.
47. Сутність і функції фінансів підприємства.
48. Види фінансових ресурсів та джерела їх формування.
49. Загальна характеристика витрат. Класифікація витрат.
50. Поняття собівартості продукції. Кошторис.
51. Сутність і методи калькулювання.

52. Техніко-економічні фактори зниження собівартості.
53. Ціна: загальна характеристика та функції.
54. Структура та види цін.
55. Методи ціноутворення.
56. Непрямі податки та їх вплив на ціноутворення.
57. Поняття, сутність та джерела доходу підприємства.
58. Сутність та показники прибутку.
59. Напрямки використання прибутку.
60. Загальна характеристика податків, які сплачуються підприємством.
61. Чинники зростання прибутку.
62. Рентабельність: поняття, сутність та види.
63. Методи розрахунку показників рентабельності.
64. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності підприємств.
65. Розрахунок точки беззбитковості.
66. Чинники зростання ефективності виробництва.
67. Загальна характеристика процесу реструктуризації.
68. санація суб'єктів господарювання
69. Банкрутство підприємств.
70. Державне регулювання підприємницької діяльності.